

3 (Sem-2/CBCS) SOC HC 1

2022

SOCIOLOGY

Paper : SOC-HC-2016

(Introduction to Sociology—B)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer (any ten) : $1 \times 10 = 10$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো দহটা) :

(a) Who coined the term 'Verstehen'?

'Verstehen' শব্দটো কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(i) Durkheim

ডুৰখাইম

(ii) Max Weber

মেক্স ৱেবাৰ

(iii) Karl Marx

কাৰ্ল মাৰ্ক্স

(iv) Anthony Giddens

এণ্ঠনী গিডেন্‌চ

(b) The idea of 'social statics' and 'social dynamics' was propounded by _____.

'Social statics' আৰু 'social dynamics' ধাৰণাটো _____ এ উত্থাপিত কৰিছিল।

(i) Karl Marx

কাৰ্ল মাৰ্ক্স

(ii) Spencer

স্পেনচাৰ

(iii) Auguste Comte

আগষ্ট ক'ম্ট

(iv) Durkheim

ডুৰকাইম

(c) Zweckrational actions are otherwise known as

'Zweckrational action'ৰ আন এটা নাম হ'ল

(i) goal-oriented rational action

লক্ষ্যভিত্তিক যুক্তিবাদী কৰ্ম

(ii) value-oriented action

মানভিত্তিক কৰ্ম

(iii) affective action

সংবেদনশীল কৰ্ম

(iv) traditional action

ঐতিহ্যগত কৰ্ম

(d) Charismatic authority is characterized by

'Charismatic authority'ক কিহৰ দ্বাৰা চিহ্নিত কৰা হয় ?

(i) the supernatural power possessed by a person

এজন ব্যক্তিৰ অতিপ্রাকৃত শক্তিৰ দ্বাৰা

(ii) the exceptional personal qualities of a leader

এজন নেতাৰ ব্যতিক্রমী ব্যক্তিগত গুণাবলীৰ দ্বাৰা

(iii) the inherited status

উত্তৰাধিকাৰ সূত্রে প্ৰাপ্ত অৱস্থাৰ দ্বাৰা

(iv) the status occupied by voting

ভোটৰ দ্বাৰা দখল কৰা অৱস্থাৰ দ্বাৰা

(e) The author of the book, *Structure and Function in Primitive Society* is

Structure and Function in Primitive Society গ্ৰন্থখনৰ লেখক হ'ল

(i) Frank N. Magill

ফ্ৰেঙ্ক এন. মেজিল

(ii) Anthony Giddens

এণ্থনী গিডেনচ

(iii) David Robey

ডেভিদ ৰবি

(iv) A. R. Radcliffe-Brown

এ. আৰ. ৰেডক্লিফ-ব্ৰাউন

(f) In his theory of structuration, Giddens focuses on

তেওঁৰ গঠন তত্ত্বৰ মতবাদত গিডেনচে গুৰুত্ব দিছে

(i) structural dualism

গাঁথনিগত দ্বৈতবাদৰ ওপৰত

(ii) dichotomous relation

দ্বৈত সম্পৰ্কৰ ওপৰত

(iii) duality of structure

গঠনৰ দ্বৈততাৰ ওপৰত

(iv) binary opposition

বাইনাৰী বিৰোধিতাৰ ওপৰত

(g) Who is the author of the book, *Essays in the Theory of Society*?

Essays in the Theory of Society গ্ৰন্থখন
কোনে লিখিছিল ?

(i) Ralf Dahrendorf

ৰেফ ডেহৰেনডৰ্ফ

(ii) Karl Marx

কাৰ্ল মাৰ্ক্স

(iii) Anthony Giddens

এণ্টনী গিডেনচ

(iv) Emile Durkheim

ইমাইল ডুৰখাইম

(h) The classical book written by Simone de Beauvoir is

Simone de Beauvoirএ লিখা গ্ৰন্থখনৰ নাম হ'ল

(i) *The First Sex*

'দা ফাৰ্ষ্ট চেঞ্জ'

(ii) *Gender : A Sociological Reader*

'জেন্দাৰ : এ চ'চিয়ল'জিকেল ৰিডাৰ'

(iii) *The Second Sex*

'দা চেকেন্দ চেঞ্জ'

(iv) *Women, Race and Class*

'ৱমেন, ৰেচ এণ্ড ক্লাচ'

(i) Materialist feminists used a _____ method of analysis.

বস্তুবাদী নাৰীবাদীসকলে বিশ্লেষণত _____ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰে।

(i) Weberian

ৱেবেৰিয়ান

(ii) Marxist

মাৰ্ক্সবাদী

(iii) functionalist

ফ্ৰিমাফ্ৰিকবাদ

(iv) interactionist

আন্তঃফ্ৰিমাফ্ৰিক

(j) A rational purposeful action is based on
এটা যুক্তিসংগত উদ্দেশ্যমূলক কৰ্ম কিহৰ ওপৰত ভিত্তি
কৰে ?

(i) value rationality

মানভিত্তিক যৌক্তিকতা

(ii) traditional rationality

ঐতিহ্যগত যৌক্তিকতা

(iii) means-end rationality

প্ৰান্তভাগ যৌক্তিকতা

(iv) affectionate rationality

সংবেদনশীল যৌক্তিকতা

(k) Who is the author of the book,
Structuralism : An Introduction?

Structuralism : An Introduction নামৰ
গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(i) David Robey

ডেভিদ ৰবি

(ii) Frank N. Magill

ফ্ৰেঙ্ক এন. মেজিল

(iii) Alvin Gouldner

এলভিন গল্ডনাৰ

(iv) Max Weber

মেক্স ৱেবাৰ

(l) The concept of 'diachronic' refers to
'Diachronic' ধাৰণাটোৰ অৰ্থ হ'ল

(i) at one time

এটা সময়ত

(ii) across time

সময়ৰ ওপৰেৰে

(iii) in future

ভবিষ্যতত

(iv) in the past

অতীতত

(m) The act of doing 'namaskar' is an
example of .

'নমস্কাৰ' কৰা কামটো কিহৰ উদাহৰণ বুলি ক'ব পাৰি ?

(i) affective action

সংবেদনশীল কৰ্ম

(ii) value rational action

মানভিত্তিক কৰ্ম

(iii) rational purposeful action

যুক্তিসঙ্গত উদ্দেশ্যমূলক কৰ্ম

(iv) traditional action

ঐতিহ্যগত কৰ্ম

(n) In Marxist theory, the _____ is the working class.

মার্ক্সবাদী তত্ত্বত _____ হ'ল শ্ৰমিক শ্ৰেণী।

(i) proletariat

সৰ্বহাৰা

(ii) leftist

বামপন্থী

(iii) bourgeoisie

বুৰ্জোৱা শ্ৰেণী

(iv) rightist

সোপন্থী

(o) *Sociology : A Guide to Problems and Literature* is written by

Sociology : A Guide to Problems and Literature গ্ৰন্থখনৰ লেখক হ'ল

(i) Alvin Gouldner

এলভিন গল্ডনাৰ

(ii) T. B. Bottomore

টি. বি. বট'মৰ

(iii) Anthony Giddens

এণ্টনী গিডেন্‌চ

(iv) A. R. Radcliffe-Brown

এ. আৰ. ৰেডক্লিফ-ব্ৰাউন

2. Answer the following questions (any five) :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

- (a) Define solidarity.
সংহতি মানে কি বোজা ?
- (b) What do you understand by alienation?
বিচ্ছিন্নতা মানে কি বোজা ?
- (c) Define 'sex roles'.
'লিংগ ভূমিকা' মানে কি বোজা ?
- (d) Define social action.
সামাজিক কৰ্ম কি ?
- (e) What is structuralism?
সংৰচনাত্মকবাদ মানে কি ?
- (f) What is a social fact?
সামাজিক তথ্য মানে কি বোজা ?
- (g) What is disenchantment?
মোহমুক্তি মানে কি বোজা ?
- (h) Define bureaucracy.
আমোলাতন্ত্ৰ মানে কি ?

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Dialectical materialism
দ্বান্দ্বিক বস্তুবাদ

- (b) Restitutive law
প্রতিশোধমূলক আইন
- (c) Utopia
অবাস্তৱ
- (d) Ideal types
আদৰ্শ প্ৰকাৰ
- (e) Structuration
গঠনতত্ত্ব
- (f) Social evolution
সামাজিক বিৱৰ্তন
- (g) Feminism
নাৰীবাদ
- (h) Social order
সামাজিক ক্ৰম

4. Answer any four of the following : 10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Analyze and discuss the interpretation of authority and its types as propounded by Max Weber.

মেক্স ৱেবাৰ দ্বাৰা উত্থাপিত কৰ্তৃত্ব আৰু ইয়াৰ ভাগবোৰৰ ব্যাখ্যা বিশ্লেষণ কৰি আলোচনা কৰা।

- (b) Critically analyze the history of sociological analysis of gender.

সমাজতত্ত্বত লিংগ প্ৰকৰণৰ ইতিহাসৰ কথা সমালোচনামূলকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

- (c) State the relationship between structure and function as propounded by A. R. Radcliffe-Brown.

এ. আৰ. ৰেডক্লিফ-ব্ৰাউনৰ দ্বাৰা উত্থাপিত গঠন আৰু ক্ৰিয়াৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা।

- (d) "The history of all hitherto existing society is the history of class struggles." Critically analyze the statement put forward by Karl Marx.

"এখন সমাজৰ ইতিহাসৰ সম্পৰ্ক ইয়াৰ শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ ইতিহাসৰ লগত জড়িত।" কাৰ্ল মাৰ্ক্সে দিয়া বক্তব্যটো সমালোচনামূলকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

- (e) Analyze social interaction and its significance in the society as propounded by Giddens.

গিডেন্চ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত সামাজিক মিথস্ক্ৰিয়া আৰু ইয়াৰ তাৎপৰ্য বিশ্লেষণ কৰা।

- (f) Analyze Dahrendorf's idea on conflict. How is it different from Marx's interpretation of conflict?

দহ্মবদ সম্পৰ্কে ডহৰেনডৰ্ফৰ ধাৰণা বিশ্লেষণ কৰা।
ই কিভাৱে মাৰ্ক্সৰ দহ্মবদৰ ধাৰণাতকৈ পৃথক?

- (g) Discuss Durkheim's idea on division of labour.

শ্রম বিভাজন সম্পর্কে ডুৰখাইমৰ ধাৰণা আলোচনা কৰা।

- (h) Critically analyze the differences between functionalist, conflict and interactionist perspectives in sociological understanding of society.

সমাজক সমাজতত্ত্বৰ মাধ্যমেৰে বুজিবৰ পৰা ক্ৰিয়াত্মকবাদ, দ্বন্দ্ববাদ আৰু আন্তঃক্ৰিয়াবাদ দৃষ্টিভঙ্গীৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ সমালোচনামূলকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

- (i) Explain Marx's interpretation of historical materialism and its significance to understand modes of production.

ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ মাৰ্ক্সৰ ব্যাখ্যা আৰু উৎপাদনৰ পদ্ধতি বোজাবলৈ ইয়াৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

- (j) According to your understanding, which sociological perspective best fits to understand the present global pandemic? And why?

তোমাৰ বোধগম্যতা অনুযায়ী বৰ্তমানৰ বিশ্ব মহামাৰী বুজিবলৈ কোনটো সমাজতাত্ত্বিক দৃষ্টিভঙ্গী সবাতকৈ উপযুক্ত? আৰু কিয়?

★★★

3 (Sem-2/CBCS) SOC HC 2

2 0 2 2

SOCIOLOGY

Paper : SOC-HC-2026

(Sociology of India—B)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed (any ten) :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো
দহটা) :

(a) Who talks about annihilation of caste?

কোনে জাতিৰ ধ্বংসৰ কথা কয় ?

(i) Mahatma Gandhi / মহাত্মা গান্ধী

(ii) B. R. Ambedkar / বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iii) Louis Dumont / লুই ডুমণ্ট

(iv) G. S. Ghurye / জি. এছ. ঘূৰি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Who wrote the book named *Homo Hierarchicus*?

Homo Hierarchicus গ্রন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(c) Who used the term 'Harijans' for the untouchables?

অস্পৃশ্যসকলৰ বাবে 'হৰিজন' শব্দটো কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(i) Louis Dumont

লুই ডুমন্ট

(ii) Mahatma Gandhi

-মহাত্মা-গান্ধী

(iii) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰি

(iv) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) What are the various factors which leads caste to become dominant?

বিভিন্ন কাৰকসমূহ কি যি জাতিক প্ৰভাৱশালী কৰি তোলে ?

(i) Numerical majority

সাংখ্যিক সংখ্যাগৰিষ্ঠতা

(ii) Better and high economic status

উন্নত আৰু উচ্চ অৰ্থনৈতিক স্থিতি

(iii) High rituals status

উচ্চ ৰীতি-নীতিৰ স্থিতি

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who coined the term 'Sanskritization'?

'সংস্কৃতকৰণ' শব্দটো কোনে অৱধাৰণা কৰিছিল ?

(i) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(ii) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিৱাস

(iii) D. P. Mukherjee

ডি. পি. মুখাৰ্জী

(iv) S. C. Dube

এছ. চি. ডুবে

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) When did Women's Movement start in India?

নাৰী আন্দোলন ভাৰতত কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল ?

(i) 1975 / ১৯৭৫

(ii) 1920 / ১৯২০

(iii) 1947 / ১৯৪৭

(iv) 1980 / ১৯৮০

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Auguste Comte is the father of Indian sociology.

আগষ্ট ক'ট হৈছে ভাৰতৰ সমাজতত্ত্বৰ পিতৃ।

(Write True or False)

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(h) Who wrote the book, *Social Background of Indian Nationalism*?

Social Background of Indian Nationalism নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(i) A. R. Desai

এ. আৰ. দেশাই

(ii) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) S. Deshpande

এছ. দেশপাণ্ডে

(iv) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) In which year the Assam Movement took place?

কোন চনত অসম আন্দোলন আৰম্ভ হৈছিল ?

(i) 1989 / ১৯৮৯

(ii) 1979 / ১৯৭৯

(iii) 1969 / ১৯৬৯

(iv) 1959 / ১৯৫৯

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) The distinguishing feature of communalism is

সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিশিষ্ট বৈশিষ্ট্য হৈছে

(i) followers of a particular region must belong to one community

এটা নিৰ্দিষ্ট অঞ্চলৰ অনুসৰণকাৰীসকল এটা সম্প্ৰদায়ৰ হ'ব লাগিব

(ii) communalism leads to the belief that people belonging to different religions can live as equal citizen within one nation

সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ফলত এই বিশ্বাস হয় যে বিভিন্ন ধৰ্মৰ লোকসকলে এটা জাতিৰ ভিতৰত সমান নাগৰিক হিচাপে জীয়াই থাকিব পাৰে

(iii) a communal mind does not lead to question for political dominance of ones own religious community

এটা সাম্প্ৰদায়িক মনৰ ফলত নিজৰ ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়ৰ ৰাজনৈতিক আধিপত্যৰ বাবে প্ৰশ্ন নহয়

(iv) a secular constitution is sufficient combat community

এটা ধৰ্মনিৰপেক্ষ সংবিধান হৈছে পৰ্যাপ্ত যুঁজাৰু সম্প্ৰদায়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(k) M. N. Srinivas studied at Rampura Village.

এম. এন. শ্ৰীনিৱাসে ৰামপুৰা গাঁওত অধ্যয়ন কৰিছিল।

(Write Yes or No)

(হয় নে নহয় লিখা)

(l) What specific event led to the rise of communalism in India in the late 19th Century.

উনবিংশ শতিকাৰ শেষৰ ফালে ভাৰতত কি নিৰ্দিষ্ট ঘটনাই সাম্প্ৰদায়িকতাৰ উত্থান ঘটাইছিল ?

(i) The Revolt of 1857

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহ

(ii) The founding of Islam

ইছলামৰ প্ৰতিষ্ঠা

(iii) British Colonization

ব্ৰিটিছৰ উপনিবেশ স্থাপন

(iv) The birth of American Politics

আমেৰিকাৰ ৰাজনীতিৰ জন্ম

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(m) Which of the following is not a Peasant Movement?

নিম্নলিখিত কোনটো কৃষক আন্দোলন নহয় ?

(i) Champaran Satyagraha

চম্পাৰণ সত্যাগ্ৰহ

(ii) Eka Movement

একা আন্দোলন

(iii) Justice Movement

ন্যায় আন্দোলন

(iv) Chipko Movement

চিপকো আন্দোলন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(n) Caste system is based on _____ nature of social stratification.

সামাজিক স্তৰীকৰণৰ _____ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত জাতি প্ৰথা
আধাৰিত।

(i) class / শ্ৰেণী

(ii) status / পদমৰ্যাদা

(Turn Over)

(iii) achieved / আহৰণ

(iv) ascribed / আৰোপিত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(o) _____ is the author of the book, *Village India*.

Village India নামৰ গ্ৰন্থখন _____ এ লিখিছিল।

(i) Oscar Lewis / অস্কাৰ লুইচ

(ii) M. N. Srinivas / এম. এন. শ্ৰীনিবাস

(iii) McKim Marriott / মেককিম মাৰিয়ট

(iv) A. R. Desai / এ. আৰ. দেশাই

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions (any five) :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) What are the objectives of a secular State?

এটা ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাজ্যৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি কি ?

(b) Write two major challenges posed by cultural diversity in India.

ভাৰতত সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ দ্বাৰা উদ্ভৱ হোৱা দুটা প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বান লিখা।

(c) Write two features of the untouchables.

অস্পৃশ্যসকলৰ দুটা বিশেষত্ব লিখা।

(d) Write two negative effects of communalism.

সাম্প্রদায়িকতাৰ দুটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ লিখা।

(e) Name two books written by G. S. Ghurye.

জি. এছ. ঘূৰিয়ে লিখা দুখন কিতাপৰ নাম লিখা।

(f) What do you mean by Brahminization?

ব্ৰাহ্মণীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

(g) Mention the types of social mobility in sociology.

সমাজতত্ত্বত সামাজিক গতিশীলতাৰ প্ৰকাৰবোৰ উল্লেখ কৰা।

(h) What do you mean by ethnography?

নৃতাত্ত্বিক বিজ্ঞানৰ দ্বাৰা তুমি কি বুজা?

3. Answer any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the six features of caste system given by G. S. Ghurye.

জি. এছ. ঘূৰিয়ে দিয়া জাতি প্ৰণালীৰ ছয়টা বিশেষত্ব বৰ্ণনা কৰা।

(b) Write about the views of welfare State as given by A. R. Desai.

এ. আৰ. দেশাই দিয়া অনুসৰি কল্যাণমূলক ৰাজ্যৰ মতামতৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Write a short note on secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(Turn Over)

- (d) What do you mean by westernization?
How has westernization affected our society?

পশ্চিমীকৰণৰ অৰ্থ কি? পশ্চিমীকৰণে আমাৰ সমাজক কেনেকৈ প্ৰভাৱিত কৰিছে?

- (e) Write a note on Peasant Movement in India.

ভাৰতৰ কৃষক আন্দোলনৰ ওপৰত এখন টোকা লিখা।

- (f) Write a note on civilization.

সভ্যতা বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

- (g) What is social mobilization and what are its key elements?

সামাজিক গতিশীলতা মানে কি? ইয়াৰ প্ৰধান উপাদানসমূহ লিখা।

- (h) Write a note on little tradition and great tradition.

সামান্য পৰম্পৰা আৰু মহান পৰম্পৰা বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

4. Answer any four of the following : $10 \times 4 = 40$

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is communalism? Why is communalism still a challenge to India's unity and harmony?

2+8

সাম্প্ৰদায়িকতা কি? সাম্প্ৰদায়িকতা এতিয়াও ভাৰতৰ ঐক্য আৰু সম্প্ৰীতিৰ বাবে কিয় এক প্ৰত্যাহ্বান?

- (b) Critically examine G. S. Ghurye's indological approach to study Indian society. 10

ভাৰতীয় সমাজ অধ্যয়নৰ বাবে জি. এছ. ঘূৰিৰ ইণ্ডোলজিকেল দৃষ্টিভঙ্গী সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

- (c) What is social change? Discuss the factors that brought about social changes in society. 3+7

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি? ই কেনেকৈ সমাজত সামাজিক পৰিৱৰ্তন আনিছিল, আলোচনা কৰা।

- (d) What do you mean by nationalism? How has the Marxist perspective been applied to explain social background of Indian nationalism? 2+8

জাতীয়তাবাদৰ অৰ্থ কি? ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদৰ সামাজিক পৃষ্ঠভূমি ব্যাখ্যা কৰিবলৈ মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গী কেনেদৰে প্ৰয়োগ কৰা হৈছে?

- (e) What do you mean by caste? Explain the views of B. R. Ambedkar given on annihilation of caste. 2+8

জাতি বুলিলে কি বুজা? জাতি ধ্বংসৰ ওপৰত দিয়া বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ মতামত ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Who are the Dalits? Who was known to be the father of Dalits? Examine the evolution of Dalit politics in India. What was the impact of the arising Dalit Movement in India? 1+1+5+3

দলিতসকল কোন? কাক দলিতসকলৰ পিতৃ বুলি জনা যায়? ভাৰতত দলিত ৰাজনীতিৰ বিৱৰ্তন পৰীক্ষা কৰা। ভাৰতত উদ্ভৱ হোৱা দলিত আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ কেনেকোৱা আছিল?

- (g) What do you mean by ethnic identity? Discuss a major ethnic movement in India. 2+8

জাতিগত পৰিচয়ৰ অৰ্থ কি? ভাৰতত হোৱা এটা প্ৰধান জাতিগত আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) What do you mean by dominant caste? Discuss critically M. N. Srinivas's view on dominant caste. 2+8

প্ৰভাৱশালী জাতি মানে কি? প্ৰভাৱশালী জাতিৰ ওপৰত এম. এন. শ্ৰীনিৱাসৰ দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে সমালোচনা-মূলকভাৱে বহলাই লিখা।

- (i) Who gave the concept of 'purity' and 'pollution'? What does it mean? Explain Dumont's theory on caste. On what ground his theory was criticized? 1+1+6+2

'বিশুদ্ধতা' আৰু 'প্ৰদূষণ'ৰ ধাৰণা কোনে দিছিল? ইয়াৰ অৰ্থ কি? ডুমণ্টৰ মতে জাতি কি আৰু কি ভিত্তিত তেওঁৰ তত্ত্বক সমালোচনা কৰা হৈছিল?

★★★